GOVERNMENT DEGREE COLLEGE – PARKAL
Dist. HANUMAKONDA (TS)

మన ఊరు - మన చరిత్ర
(MANA OORU – MANA CHARITHRA)

(STUDENT STUDY PROJECT)
2022-2023

Submitted to

TELANGANA SAHITHYA ACADEMY, HYDERABAD

And

COMMISSIONER OF COLLEGIATE EDUCATION, TS HYDERABAD

On

My Village

Parkala

Mandal

Parkala

District

Hanamakonda

Submitted By

Name of the Student	Onteru. Nikitha Prem
Hall Ticket No.	422 – 21 – 3251
Programme	–
Pursuing Year	**FINAL YEAR**

( )
Supervisor
(ASHOK MORE)

(Dr. L. INDIRA DEVI)
MOMC College Co-Ordinator

O.Nikitha
(Student)

(Dr. B. SANTOSH KUMAR)
Principal

(B.BALAIAH)
MOMC Dist. Co-Ordiantor

పరకాల, తెలంగాణ రాష్ట్రం, హనుమకొండ జిల్లా, పరకాల మండలానికి చెందిన గ్రామం.

ఇది సమీప పట్టణమైన వరంగల్ నుండి 35 కి. మీ. దూరంలో ఉంది. 2016 అక్టోబరు 11న చేసిన తెలంగాణ జిల్లాల పునర్వ్యవస్థీకరణకు ముందు ఈ గ్రామం పాత వరంగల్ జిల్లాలో, ఇదే మండలంలో ఉండేది.

పునర్వ్యవస్థీకరణలో దీన్ని కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన వరంగల్ గ్రామీణ జిల్లాలోకి చేర్చారు. ఆ తరువాత 2021లో, వరంగల్ పట్టణ జిల్లా స్థానంలో హనుమకొండ జిల్లాను ఏర్పాటు చేసినపుడు ఈ గ్రామం, మండలంతో పాటు కొత్త జిల్లాలో భాగమైంది.

గణాంక వివరాలు

2011 భారత జనగణన గణాంకాల ప్రకారం ఈ గ్రామం 5018 ఇళ్లతో 20251 జనాభాతో 1379 హెక్టార్లలో విస్తరించి ఉంది. గ్రామంలో మగవారి సంఖ్య 10304, ఆడవారి సంఖ్య 9953. షెడ్యూల్డ్ కులాల సంఖ్య 5555 కాగా షెడ్యూల్డ్ తెగల సంఖ్య 274. గ్రామం యొక్క జనగణన లొకేషన్ కోడ్ 577769 పిన్ కోడ్: 506164

వైద్య సౌకర్యం

పరకాలలో ఉన్న ఒక సామాజిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఆరుగురు డాక్టర్లు, 15 మంది పారామెడికల్ సిబ్బంది ఉన్నారు. ఒక ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఒక డాక్టరు, నలుగురు పారామెడికల్ సిబ్బంది ఉన్నారు. ఒక ప్రాథమిక ఆరోగ్య ఉప కేంద్రంలో డాక్టర్లు లేరు. ఇద్దరు పారామెడికల్ సిబ్బంది ఉన్నారు. ఒక ప్రత్యామ్నాయ ఔషధ ఆసుపత్రిలో ఒక డాక్టరు. ఇద్దరు పారామెడికల్ సిబ్బంది ఉన్నారు. సంచార వైద్యశాలలో ఒక డాక్టరు, ఒకరు పారామెడికల్ సిబ్బందీ. వైద్యశాల గ్రామం నుండి 5. కి. మీ. లోపు దూరంలో ఉంది. మాతా శిశు సంరక్షణా కేంద్రం, టి.బి వైద్యశాల గ్రామం నుండి కి.మీ. కంటే ఎక్కువ దూరంలో ఉన్నాయి. కుటుంబ సంక్షేమ కేంద్రం గ్రామం నుండి 10. కి.మీ కంటే ఎక్కువ దూరంలో ఉంది.

విద్యా సౌకర్యాలు

గ్రామంలో 10 ప్రైవేటు బాలబడులు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలలు 8, ప్రైవేటు ప్రాథమిక పాఠశాలలు. 14 ప్రభుత్వ ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలు, నాలుగు ప్రైవేటు మాధ్యమిక పాఠశాలలు 11 ఉన్నాయి. 2 ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలు, 5 ప్రైవేటు జూనియర్ కళాశాలలు ఒక ప్రభుత్వ ఆర్ట్స్ సైన్స్ డిగ్రీ కళాశాల, 3 ప్రైవేటు ఆర్ట్స్ / సైన్స్ డిగ్రీ కళాశాలలు ఉన్నాయి. ఒక ప్రైవేటు దివ్యాంగుల ప్రత్యేక పాఠశాల ఉంది. సమీప ఇంజనీరింగ్ కళాశాల వరంగల్లో ఉంది.

తాగు నీరు

గ్రామంలో కుళాయిల ద్వారా రక్షిత మంచినీటి సరఫరా జరుగుతోంది బావుల నీరు కూడా అందుబాటులో ఉంది. గ్రామంలో చేతి పంపుల ద్వారా నీరు అందుతుంది. బోరుబావుల ద్వారా కూడా నీరు అందుతుంది.

మార్కెటింగు, బ్యాంకింగు

గ్రామంలో ఏటిఎమ్, వాణిజ్య బ్యాంకు, సహకార బ్యాంకు, వ్యవసాయ పరపతి సంఘం ఉన్నాయి. గ్రామంలో స్వయం సహాయక బృందం. పౌర సరఫరాల కేంద్రం, వారం వారం సంత, వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ సొసైటి ఉన్నాయి.

ఆరోగ్యం, పోషణ, వినోద సౌకర్యాలు.

గ్రామంలో సమీకృత బాలల అభివృద్ధి పథకం, అంగన్ వాడీ కేంద్రం, ఇతర పోషకాహార కేంద్రం, ఆశా కార్యకర్త ఉన్నాయి.

గ్రామంలో సినిమా హాలు, గ్రంథాలయం, పబ్లిక్ రీడింగ్ రూం ఉన్నాయి. గ్రామంలో వార్తపత్రిక పంపిణీ జరుగుతుంది. అసెంబ్లీ పోలింగ్ కేంద్రం, జనన మరణాల నమోదు కార్యాలయం. ఉన్నాయి.

ఆటల మైదానం గ్రామం నుండి 10.కి.మీ.కి పైబడి దూరంలో ఉంది.

విద్యుత్

గ్రామంలో గృహావసరాల నిమిత్తం విద్యుత్ సరఫరా వ్యవస్థ ఉంది రోజుకు 7 గంటల పాటు వ్యవసాయానికి, 9 గంటల పాటు వాణిజ్య అవసరాల కోసం కూడా విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నారు.

గ్రామంలో జన్మించిన ప్రముఖులు

దాస్యం వినయ్ భాస్కర్ : 1964, నవంబరు 22న పరకాలలో జన్మించారు 2014, 2018 లలో తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ అభ్యర్థిగా పశ్చిమ వరంగల్ శాసనసభ నియోజకవర్గం నుండి ఎమ్మెల్యేగా గెలుపొందారు. 2019, సెప్టెంబరు 7 న ప్రభుత్వ చీఫ్‌విప్‌గా నియమితులయ్యారు.

నీటి పారుదల సౌకర్యాలు

పరకాలలో వ్యవసాయానికి నీటి సరఫరా కింది వనరుల ద్వారా జరుగుతోంది.
కాలువలు : 200 హెక్టార్లు బావులు/బోరు బావులు : 268 హెక్టార్లు.

ఉత్పత్తి

పరకాలలో ఈ క్రింది వస్తువులు ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి.

ప్రధాన పంటలు

వరి
ప్రత్తి
మిరప

పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులు

బెల్లం
వ్యవసాయ పనిముట్లు
బంగారు నగలు

గ్రామ ప్రముఖులు

మెండు శ్రీనివాస్
సీనియర్ జర్నలిస్టు

గ్రామంలోని దేవాలయాలు

పరకాల బస్టాండు కూడలిలో శ్రీకుంకుమేశ్వర స్వామి వారి పురాతన దేవాలయము ఉంది.

ప్రభుత్వం, రాజకీయాలు

పౌర పరిపాలన

శాసనసభ నియోజకవర్గం

పూర్తి వ్యాసం పరకాల శాసనసభ నియోజకవర్గంలో చూడండి.

మరచిపోని "రక్త చరిత్ర"

→ భూమి కోసం... భుక్తి కోసం బలిదానాలు
→ 1947 సెప్టెంబరు 2 మరో జలియన్‌వాలాబాగ్ ఘటన
→ స్మారకంగా పరకాలలో వెలసిన అమరధామం

పరకాల - అమరవీరుల మైదానం

స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం కోరుతూ... భూమి కోసం... భుక్తి కోసం బానిస బంధాల విముక్తి కోసం పోరాడి ఎందరో ఉద్యమకారులు వీర మరణంతో 1947 సెప్టెంబర్ 2న పోరాటాల గడ్డ పరకాల నేల రక్తసిక్తమైంది. వందలాది మంది క్షతగాత్రులయ్యారు. స్మృతి పథం నుంచి ఇంకా చెరిగిపోలేదు.

మరో జలియన్‌వాలా బాగ్‌గా తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో చిరస్మరణీయంగా నిలిచింది.

భారతదేశంలో జరిగిన పోరాటాల్లో తెలంగాణ సాయుధ పోరాటానికి ప్రత్యేక స్థానం ఉంటూ పరకాలలో జరిగిన పోరాటం చరిత్రకెక్కింది.

అమరవీరుల స్మారకార్థం

1947 సెప్టెంబరు 2న జరిగిన మరో జలియన్ వాలాబాగ్ ఘటనను కళ్లకు కట్టినట్లు అప్పటి కేంద్ర హోంశాఖ సహాయ మంత్రి ప్రస్తుత మహారాష్ట్ర గవర్నర్ చెన్నమనేని విద్యాసాగర్ రావు తన తల్లి చంద్రమ్మ మెమోరియల్ ట్రస్టు తరపున వందలాది విగ్రహాలతో పరకాల తహసిల్దార్ కార్యాలయం ఎదురుగా ఉన్న ఖాళీస్థలంలో రెండేళ్లుగా శ్రమించి 2003 సెప్టెంబర్ 17 తెలంగాణా విమోచన దినోత్సవం రోజున నిర్మాణం చేసిన అమరధామాన్ని ఆయన చేతుల మీదుగా ప్రారంభించారు. తెలంగాణా ఉద్యమం నుండి మొదలు ప్రస్తుతం పరకాల పట్టణంలో ఎలాంటి ఉద్యమ కార్యక్రమం జరిగిన ఇక్కడి నుంచి ప్రారంభం కావడం గొప్ప విశేషం.

రజాకార్ల దాడికి సజీవ సాక్ష్యం పరకాల అమరధామం స్వేచ్ఛ స్వాతంత్ర్యం కోసం జరిగిన పోరాటంలో తెలంగాణా సాయుధ పోరాటానికి ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉంది

ఈ కార్యక్రమానికి 1947 సెప్టెంబరు 2న అనేక గ్రామాల నుండి వేలాది మంది తరలి వచ్చారు. పరకాలకి సుమారు ఐదు కిలోమీటర్ల పొడవు ఊరేగింపు సాగింది.

పారిశుధ్యం

గ్రామంలో భూగర్భ మురుగునీటి వ్యవస్థ ఉంది. మురుగునీరు మురుగునీరు బహిరంగ కాలువల ద్వారా కూడా ప్రవహిస్తుంది. మురుగునీరు బహిరంగంగా, కచ్చా కాలువల ద్వారా కూడా ప్రవహిస్తుంది. మురుగునీటిని నేరుగా జలవనరుల్లోకి వదులుతున్నారు. గ్రామంలో సంపూర్ణ పారిశుధ్య పథకం అమలవుతోంది. సామాజిక మరుగుదొడ్ల సౌకర్యం లేదు. సామాజిక బయోగ్యాస్ ఉత్పాదక వ్యవస్థ లేదు. చెత్తను. వీధుల పక్కనే పారబోస్తారు.

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE – PARKAL

Dist. HANUMAKONDA (TS)

మన ఊరు – మన చరిత్ర

(MANA OORU – MANA CHARITHRA)

(STUDENT STUDY PROJECT)

2022-2023

Submitted to

TELANGANA SAHITHYA ACADEMY, HYDERABAD

And

COMMISSIONER OF COLLEGIATE EDUCATION, TS HYDERABAD

On

My Village

Gopalapuram

Mandal

chityal

District

Jayashankar [BHPL]

Submitted By

Name of the Student	E.Nagaraju
Hall Ticket No.	**422 – 21 –** 3213
Programme	–
Pursuing Year	**FINAL YEAR**

( )
Supervisor
(Ashok Moro)

(Dr. L. INDIRA DEVI)
MOMC College Co-Ordinator

(Dr. B. SANTOSH KUMAR)
Principal

(B.BALAIAH)
MOMC Dist. Co-Ordiantor

మా ఊరు గోపాలపురం

గ్రామము :- గోపాలపురం
మండలం :- చిట్యాల
జిల్లా :- జయశంకర [BHPL]

గోపాలపురం గ్రామము సమీప జయశంకర్ పట్టణానికి సమీపం 25 km దూరంలో ఉంది. మొదటగా మా గ్రామం వరంగల్ జిల్లా పరిధిలో వచ్చింది. కాని కొత్త జిల్లాలు ఏరుపడిన తరువాత జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లాగా మారింది. మా గ్రామంలో దాదాపు అందరు. తెలుగు భాష మాట్లాడుతారు. అన్ని మతాల వారు ఉంటారు. కాని అందరూ కలిసి మెలిసి ఉంటారు.

జల వనరులు:- మా గ్రామంలో 3km దూరంలో ఒక పెద్ద చెరువు ఉంది దాని విస్తీర్ణం దాదాపు ఒక 1000 ఎకరాలు ఉంటుంది. దానికి అనుకోని ఒక చిన్న వాగు ఉంది. మా ఊరి చెరువు పేరు దొంమల్లి పల్లి చెరువు గా పేరు పోయింది. చెరువు చుట్టు పక్కల చిన్న చిన్న కుంటలు వున్నాయి. చెరువు పెద్దది కాబట్టి చేపల పెంపకం కూడా బాగా వుంటుంది. మారు చెరువు మీద ఎందరో ఆధారపడి వున్నారు.

వనరులు:- మా ఊరు పట్నాం దగ్గరలో వుండటం వలన
అంతగా వనరులు లేవు కాని తక్కువ
విస్తీర్ణంలో ఒక అడవి వుంది. దాని మీదనే
గ్రామ ప్రజలు [illegible] ఆధారపడి వుంటారు. కొండలు
గుట్టలు కూడా ఎక్కువగా లేవు. కాని గ్రామం
2km దూరంలో ఒక చిన్న గుట్ట వుంది
దాని పేరు ముల్లగుట్ట అని పిలుస్తారు. చెరువు
ప్రక్కన ఉన్న గడ్డ భూములు అన్ని బంజరు
భూములో కాని వ్యవసాయం చేసే భూములు
ఎక్కువగా ఉన్నాయి. దాదాపు ఒక 10,000
ఎకరాలు వుంటాయి. దాదాపు నల్ల భూములు
వుంటాయి. దానిలో పంటలు కూడా బాగా
పండుతాయి.

చారిత్రక అంశాలు:- మా గ్రామంలో పూర్వం [illegible] కాలం
[illegible] ఏర్పడింది. ఊరు పేరు
గోపాలపురం గా ఏర్పడింది. మా
ఊరు అప్పుడు ఇప్పటికి ఊరు పేరు
మారలేదు. మా ఊరిలో చాలా
ఆలయాలు వున్నాయి. వాటిలో.
హనుమాన్, శ్రీరాముని, గ్రామ
దేవతలు అయిన పోచమ్మ, ఎల్లమ్మ
ఆలయాలు వున్నాయి. కాని రామాలయం
కాని కొత్తగా ఏర్పడింది. మరియు
గ్రామ దేవతలు మాత్రమే మరియు
భూలక్ష్మి దేవతలు వున్నాయి.

మా ఊరిలో ఏటువంటి ప్రాచీన నిర్మాణాలు లేవు కాని ముల్ల గుట్టలో మీద కొత్తగా మల్లన్న దేవుడు వెలిసాడు. ఒక చిన్న విగ్రహం బయటకు వచ్చింది. అప్పటి నుంచి మల్లన్న దేవునికి పూజలు నిర్వహిస్తున్నారు. మా గ్రామంలో ఉన్న ప్రజలు జీవనాలు చాలా బాగుంటాయి. అందరూ కలిసి మెలిసి వుంటారు.

ఆర్థిక అంశాలు: మా ఊరు ఆర్థిక అంశాలకు వస్తే ముఖ్యంగా వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడి వుంటుంది. ఊరిలో పత్తి, మిర్చి, మొక్కజొన్న, పల్లికాయ, కాయగూరలు, మరియు వరిని సాగుచేస్తారు. ఇప్పుడు విద్యుత్ సౌకర్యం బాగుంది కాబట్టి దాదాపు అందరు బోరు బావులతో వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. కాని పూర్వం కొండ్ర బావులతో వ్యవసాయం చేసేవారు. మా ఊరిలో పాడి పంటలు. కూడా పండిస్తారు. గొల్లవారివారికి గొర్రెలు కూడా ఉన్నయి. దాదాపు అందరికి బర్రెలు (15) లేదా (400) గొర్రెలు పెంపకం కూడా బాగా వుంటుంది. ఇప్పుడు ఉన్న సమయంలో గ్రామం చాలా అభివృద్ధి జరిగింది. పాఠశాలు. విద్యుత కూడా బాగుంది. విద్యార్థులు కూడా అని సౌకర్యాలకి ఉపయోగిస్తున్నారు.

విద్యా సౌకర్యం:- మా ఊరిలో ప్రభుత్వ పాఠశాల ఉంది. దాదాపు 10వ తరగతి దాకా వుంది. గ్రామంలో ఉన్న పిల్లలు బడికి వెళ్తారు. విద్య కూడా చాలా బాగా వుంటుంది. మరియు చుట్టు పక్కల గ్రామంలో ప్రైవేటు బడులు కూడా వున్నాయి.

వైద్య సౌకర్యాలు:- మా గ్రామంలో వైద్య సౌకర్యాలు అంతగా బాగుండవు ఎందుకంటే మా గ్రామంలో ప్రభుత్వ దావఖానాలు లేవు మళ్ళీ మనకి వైద్య కోసం పక్కన ఉన్న గ్రామానికి [బెరిగెలకు] వెళ్ళాలి. ప్రైవేటు Hospitals కూడా లేవు. మళ్ళీ మనకు వైద్య కావాలి అంటే 25km దూరానికి వెళ్ళాలి. పరకాలకు పోవాలి.

తోటలు వ్యాపారం:- మా ఊరిలో ఉన్న తోటలు మామిడి, దానిమ్మ, మరియు అరటి తోటలు వున్నాయి. వీటి వ్యాపారాలు కూడా బాగా బాగుంటాయి. వీటి వల్ల గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థ చాలా బాగుంది. వ్యాపారాలు అంటే అంతగా ఎక్కువగా లేవు చాలా చిన్న చిన్న వ్యాపారాలు అనగా కిరాణాలు, సంతలు, కూరగాయల దుకాణాలు వున్నాయి.

పండుగలు: గ్రామాల్లో తరచుగా పండులలు జరుగుతువుంటాయి. సాధారణంగా జరిగే పండుగలు దసర, దీపావళి. సంక్రాంతి, ఉగాది. మరియు ఇతర పండుగలు జరుపుకుంటాము. గ్రామంలో అందరు కలిసి జరుపుకుంటాము. సకుటుంబ అందరు కలిసి పెళ్ళి పండుగ మరియు ముస్లిం సోదరులు జరుపుకుంటుంటారు. గ్రామంలో కుల మత భేదాలు లేకుండా అందరు అందరి పండుగలు జరుపుకుంటాము. ప్రతి పండుగకు గ్రామాల్లో సాంస్కృతిక సంబరాలు ఉత్సవాలు జరుపుతారు. జరుపుకుంటాము.

రవాణా సౌకర్యం:- గ్రామంలో పృథ్వీ రహదారులు అంతగా బాగాఉండేవి కాదు. కాని అభివృద్ధి జరగడంతో రహదారులు బాలా బాగ ఉన్నాయి. మరియు పట్నం నుంచి (Bus) సౌకర్యం కూడా కలదు. Roads బాగా ఉండటం వలన అనుకున్న సమయానికి గమ్యం చేరుకొంటున్నాము.

రాజకీయం: గ్రామంలో రాజకీయంలో ఎంతో అనుభవం కలిగిన వారు చాలా మంది ఉన్నారు. గ్రామంలో ఎటువంటి సమస్య వచ్చిన తమకు ఉన్న అనుభవం ద్వారా తీరుస్తారు. పంచాయితీలు అన్ని సమస్యలు ద్వారా వారి అనుభవం చెప్పడం పెరిగింది.

గ్రామ పంచాయితీ ద్వారా గ్రామం బాగా అభివృద్ధి జరిగింది. ప్రభుత్వం ద్వారా వచ్చే నిధుల ద్వారా గ్రామం అందంగా మరియు పరిశుభ్రంగా వుంది.

వృత్తులు:- ఊరిలో అనేక వివిధ వృత్తుల వారు వుంటారు. అందులో కమ్మరి, కుమ్మరి, వడ్ల, చాకలి, గౌడు, తెనుగువారు. వారివారి వృత్తులు చేస్తు వుంటారు. గ్రామంలో అందరికి సంబంధించి పనులు చేస్తు జీవనం కొనసాగిస్తారు. ఒకరి ఒకరికి ఎప్పుడు సహాయం ద్వారా బత్తరికి అందుకు వుంటుంది.

కులాలు మతాలు:- సమాజంలో అనేక కులాలు మరియు మతాలు వుంటాయి. అలాగే మా ఊరిలో కూడా రెండు కులాలు మరియు మతాలు వున్నాయి. ఉదా॥ మున్నూరుకాపు, గౌడ్, ముదిరాజ్, కమ్మరి, కుమ్మరి, మాదిగ, వడ్ల, సాలా, అలాగే ఎన్నో మతాలు, హిందు, ముస్లిం, క్రైస్తవ వారు ఉన్నారు. కాని అందరం కలిసి మెలిసి వుంటాము. అది మా గ్రామ గొప్పతనం.

సాంస్కృతిక అంశాలు:- ఇక సాంస్కృతిక అంశాలు చూస్తే. గ్రామాల్లో పండుగ సమయంలో ఆటపాటల కార్యక్రమం జరుగుతువుంటాయి. మరియు జాతర సమయంలో అనేక అంశాలు జరుగుతాయి. ముఖ్యంగా మా ఊరి సంక్రాంతి పండుగకు ఆటల పోటీలు జరుగుతాయి. ఈ సమయంలో చిన్న పెద్ద అందరు కలిసి కార్యక్రమంలో జరుపుకుంటారు. మరియు ఇందులో గెలిచిన వారికి బహుమతులు కూడా ఇస్తారు. ఇందులో ముఖ్య అతిథులు వస్తారు.

అక్షరాస్యత - నిరుద్యోగం:- గ్రామాలు అన్న తరువాత అక్షరాస్యత ఎట్ల అయిన తక్కువగా వుంటుంది. చాలా మంది చదువుకొని వుండరు. పూర్వం అలా వుండేది. దాని వల్ల నిరుద్యోగం కూడా చాలా పెరుగుతుంది. కాని కాలం మారడంతో సమాజంలో మార్పులు చేశాయి. దాని వల్ల అందరు తెలుసుకొని చదువుల విలువ అందరు. చదువుకుంటున్నారు. తెలిసిన అక్షరాస్యత పెరిగి మరియు దానివల్ల నిరుద్యోగం కూడా తగ్గింది.

తెలంగాణలో ఉద్యమం - ప్రసక్తాంశం:-

తెలంగాణలో జరిగిన ఉద్యమం వల్ల మన జీవితాల
చాలా మార్పులు జరిగాయి. దాని వల్ల గ్రామాల్లో
అనుకున్నంత మార్పులు జరగలేదు. కాని కొన్ని
మంచి పనులు మాత్రం జరిగాయి. ఉద్యమం
సమయంలో మా గ్రామంలో నుంచి ముఖ్య
రాజకీయ నాయకులు మరియు చదువుతున్న
యువకులు పాల్గొన్నారు. వారి ప్రాణాలు
లెక్క చేయకుండా ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు.
దాని ప్రాభవం గ్రామంలో కొంత అభివృద్ధి
చెందింది. ~~ఈ~~ విధంగా తెలంగాణ ఉద్యమం
వల్ల జరిగిన మార్పు.

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE – PARKAL
Dist. HANUMAKONDA (TS)

మన ఊరు - మన చరిత్ర
(MANA OORU – MANA CHARITHRA)

(STUDENT STUDY PROJECT)
2022-2023

Submitted to

TELANGANA SAHITHYA ACADEMY, HYDERABAD

And

COMMISSIONER OF COLLEGIATE EDUCATION, TS HYDERABAD

On

My Village

వరంగల్

Mandal

హన్మకొండ

District

వరంగల్

Submitted By

Name of the Student	P. Mounika
Hall Ticket No.	**422 – 21 –** 3238
Programme	[illegible]
Pursuing Year	**FINAL YEAR**

( ) P. Mounika (Dr. L. INDIRA DEVI)

Supervisor — *MOMC College Co-Ordinator*

(Dr. B. SANTOSH KUMAR)
Principal

(B.BALAIAH)
MOMC Dist. Co-Ordiantor

P. Mounika
B.Sc Dairy III year

మన ఊరు – మన గ్రామ చరిత్ర

వరంగల్ :- వరంగల్ ను క్రీ.పూ కాకతీయ రాజు
లు వరంగల్ ఓరుగల్లు అని పిలిచే వారు.
క్రీ.పూ 1874 లో కాకతీయ రాజుల ప్రజలు పరి
పాలించే వారు. క్రీ.పూ ప్రారంభంలో పేరు పిలవ
డం నా ఓరుగల్లు ను వరంగల్ అని పిలిచే
రు. వరంగల్ లో కాకతీయ నిర్మించిన కాకతీ
య తోరణాలు ఎంతో ప్రసిద్ధి చెందినది.

కాకతీయులు :- క్రీ.శ 750 నుండి క్రీ.శ 1323
వరకు నేటి తెలంగాణను ఆంధ్రప్రదేశ్ ను
పరిపాలించిన రాజవంశము. "క్రీ.శ 8వ శతాబ్ద
ము" ప్రాంతంలో రాష్ట్రకూటుల సామంతులుగా
రాజకీయ జీవితాన్ని ప్రారంభించిన కాకతీయులు
ఘనమైన చరిత్రను సృష్టించారు. రాజ
వంశాలు. అనంతరం తెలుగు జాతిని సంఘటిత
పాలకులు.
చేసి ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యం క్రిందికి తెచ్చిన రాజవ
ంశం మహారాజవంశము కాకతీయులు.

కాకతీయుల సామ్రాజ్యం:- 750 - 1323

స్థాయి => సామ్రాజ్యం

రాజధాని => ఓరుగల్లు (వరంగల్)

మతం => హిందూ మతం

సాంస్కృతిక భాషలు => తెలుగు

~~సాంస్కృతి~~

ప్రభుత్వం => రాజరికము.

కాక కాకతీయులు దుర్జయ వంశస్థులుగా చరిత్ర
కొందరు. చరిత్ర కారులు కొందరు
కారులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ప్రస్తుత తెలంగా
ణా 6వ పదం కాకతీయుల సామంతులు(చరిత్ర
ఆగ 6వ కొనపడంగా భావిపడంగా (కేవలం
చెందింది.

వీరి రాజధాని ఓరుగల్లు (నేటి వరంగల్లు)

<u>పాలన రంగం</u>:- నేటి తెలంగాణా ప్రాంతంలో
కాకతీయుల రాజ్యానికి అంకురార్పణ జరిగినట్లు
సర్వదా తెలంగాణలో వెంగి, చాళుక్య చోళ

ప్రభావం కూడా వీరిలో ఉంది (ప్రారంభంలో
తూర్పు చాళుక్యులు పశ్చిమ (బాదామి) చాళు
క్యులకు సామంత సేనానులు కాని క్రమంగా తూర్పు
అధీనంలోకి తెచ్చుకోవడానికి తూర్పు చాళుక్యుల
తో సంబంధాలు కలుపుకున్నారు. ఇలా క్రీ.శ 1076
నుండి కాలగణనంలో చాళుక్య విక్రమ యుగం
ప్రారంభమైనది.

క్రీ.శ 950 - 1100 మధ్య కాలంలో కాకతీయు
ల పూర్వీకులు రాష్ట్రకూటులకు తరువాత పశ్చిమ
చాళుక్యులకు తరువాత తూర్పు చాళుక్యులకు ~~ప~~
(ప్రత్యక్ష పద్ధతి) లేక సామంతులుగా ఉన్నట్లుగా
ఉంటాయి. క్రీ.శ 934-945 మధ్య సంబంధాలు
ముద్దిరం. మొంగల్లు మధిర. మానుకోట సుపాలి
ంచిన ~~కాలంలో~~ సంబంధ రాష్ట్రకూటులకు
వంశం అని ప్రాచీన మరియు వంశం అని తెలియ
నాలు చేశారు.

ప్రారంభ దశ :- క్రీ.శ 934-945 మధ్యలో
లో సంబంధ రాష్ట్రకూటుల ప్రతినిధి
(సామంతరాజు) గా మధిర మానుకోట పాలి
ల పాలించాడు. ఈ రాష్ట్రకూటుల సామంతుడు

రుద్రమా దేవి పరిపాలన (1269-1289) :-

కాకతీయ స్థాపించిన వరంగల్ కాకతీయ వంశ కుల పురాతన రాజధాని హనుమ బేత / ప్రోల రాజా! బేతా రాజా!! ప్రోల రాజా!! రుద్రదేవ మహాదేవ గణపతి దేవ ప్రతాపరుద్ర రాణి రుద్రమా దేవి వంటి వారు పరిపాలించారు. బేత రాజా ! కాకతీయ రాజవంశం స్థాపకుడు 30 సం॥ లపాటు రాజ్యాన్ని పరిపాలించాడు. ఆతని తరువాత ఆతని కుమారుడు ప్రోల రాజా! తన రాజధాని ని హనుమకొండకు మార్చాడు.

గణపతి దేవ పాలన రాజధాని :-

గణపతి దేవ పాలన రాజధాని అయిన రాజధాని నుండి వరంగల్ కు మార్చబడినది. ఆకట్టుకునే కోట. నాలుగు భారీ రాతి ద్వారాలు. శిల్పకళకు అద్దం చెక్కిన స్తంభాలతో ఆలయం రామప్ప సరస్సు సమీపంలో ఉన్న రామప్ప ఆలయం వంటి అనేక స్మారక చిహ్నాలను కాకతీయులు వదిలేశారు. కాకతీయులు .. సాంస్కృతిక పరిపాలనా వారసత్వాన్ని వదిలి వెళ్లారు. పర్యాటక ఇటువంటి ఆలయాల

ముసునూరి నాయకులు అధికారులను ఏకం చేసి
నా జిల్లా సూర్యాపేట నుండి వరంగల్ ను
స్వాధీనం చేసుకొని యాభై సంవత్సరాలు పాలిం
చారు.

బమ్మెర పోతన:— బమ్మెర పోతన గొప్ప కవి
ప్రజా కవి పండితుడు భాగవతంను తెలుగువారి
కి అందించాడు.
అతను నేటి జనగాం జిల్లాలోని బమ్మెర
గ్రామంలో లక్కమాంబ కేసనమంత్రి దంపతులకు
జన్మించాడు.

పోతన శ్రీనాథుడు:— పోతన శ్రీనాథ కవిసార్వ
భౌమ సింగభూపాలుడు సమకాలికులు

సామంత రాజులు రెండవ ఎరయ:— క్రీ.శ 934-945
మధ్య కాలంలో సుందరం రాష్ట్రకూటుల ప్రతినిధి
(సామంత రాజు) గా ఉండి. మానుకోట వరంగల్
ప్రాంతం క్రీ.శ. రాష్ట్రకూట రెండవ
పాలించినాడు. మొదటి చాళుక్య భీమ
కృష్ణునకు వేంగి రాజు
నకు యుద్ధాలు జరుగుతున్న సమయం నేల
రం జై తెలంగాణ యుద్ధంలో సుందరం మరణిం
చాడు

కాకతీయుల రాజధాని చరిత్ర:- కాకతీయుల చరిత్ర తెలంగాణ చరిత్రలో ముఖ్యమైన ఘట్టం. ఈ ఉన్నత శిఖరాలకు కాకతీయుల చరిత్రను చేర్చిన వారు. మలి దశ కాకతీయరాజులు క్రీ.శ. కాకతీయులు

మలి దశ కాకతీయ రాజులు:- మలిదశ కాకతీయ రాజుల చరిత్ర సంబంధించిన శాసనాలు. నాణాలు, కట్టడాలు, వారు రాసిన గ్రంథాలు. వారి గురించిన సాహిత్య నేటికి అందుబాటులో ఉంది. ఈ సామ్రాజ్యంలో కాకతీయులకు ప్రాధాన్యత ఉంది.

మలి దశ స్వాతంత్ర్య కాకతీయరాజులు తమ శక్తి పరాక్రమాల ద్వారా రాజ్యవిస్తరణ చేశారు. ఆమె సామ్రాజ్యంలో ప్రజల సేవలో, సంక్షేమంలో ఎంతో కృషి చేసింది. "రుద్రమ దేవి ఎంతో ధైర్యసాహసాలతో, అంతేకాక ప్రజల కష్ట సుఖాల్లో పాలుపంచుకున్న పరిపాలకురాలు' అని 'మార్కోపోలో' అనే వెనిస్ యాత్రికుడు 'ది ట్రావెల్స్' గ్రంథంలో వివరించాడు

రుద్ర దేవ కాకతీయులు:— రుద్ర దేవ (1158-1195)
కాకతీయ ఇతడు ఒకటవ ప్రతాపరుద్రుడుగా
ప్రసిద్ధి. కాకతీయుల లోని సార్వభౌమ పాలన
1158 నుంచి 1162 మధ్య కాలంలో దాదాపు
తెలుగు వారి మొట్టమొదటి ప్రాంతాలన్నింటిని
ఏలించిన ఘనత ఇతనిది. ఇతని విజయాలకు
చిహ్నంగా ~~1163 లో~~ వరంగల్ లోని బాగా ప్రసి
ద్ధి చెందిన:— రామప్ప. యునెస్కో గుర్తింపు.
వేయి స్తంభాల దేవాలయం ఎక్కువగా వరంగల్ లో
ప్రసిద్ధి చెందిన ప్రదేశాలు.
వరంగల్ లో బాగా ప్రసిద్ధి పర్యాటక కేంద్రాలు
వరంగల్ లో ఎక్కువగా పర్యాటక కేంద్రాలు
చెప్పుతున్నాను.
వరంగల్ లో ఖిలా వరంగల్ కోట:— వరంగ
ల్ జిల్లా శివనగర్ పక్క పక్కగా ఉన్న
కోట ను ఖిలా వరంగల్ కోట అని ప్రసిద్ధి
చెందినది. ఖిలా వరంగల్ లో ఎక్కువగా పాల్గొ
నాటి రోజులు ఉన్న పర్యాటక కేంద్రాలు. ఈ ప్రాంతం

ఈ ఖిలా వరంగల్ :- ఖిలా వరంగల్ ను
కాకతీయుల రాజుల కాలం నాటి నుండి ప్రసి
ద్ధ చెందిన ప్రదేశం క్రీ.శ 1874 వ సంవత్స
రం నుండి ఈ ప్రదేశం లో ఎక్కువగా పర్యా
టకులు ఎక్కువ సందర్శిస్తు ఉంటారు. ~~ఈ~~

ఈ ప్రదేశం లో ఎక్కువ ఉన్న శిల్పాలు ~~[illegible]~~

ఈ ఖిలా వరంగల్ లో ఎక్కువ కాకతీయ
రాజుల నిర్మించిన శిల్పాలు మరియు కళా నాట్యం
కాకతీయుల రాజుల పరిపాలనలో ఎక్కువ శిల్ప
మరియు నృత్యం శిల్ప ద్వారా ఎక్కువ ఆకర్షిం
చుతూ పర్యాటకులను ఎక్కువగా పర్యాటక క్షేత్రంగా
ఉన్నాయి.

ఈ ప్రాంతంలో ఎక్కువగా కోట, మరియు
పార్కు ఎక్కువగా కనబడు ప్రదేశాలు.

కోట మరియు పార్కు వాటి గురించి :-
వరంగల్ పట్టణంలో చూడవలసిన ఎన్నో ముఖ్య
మైన పర్యాటక ప్రాంతాలు ఈ ప్రాంతంలో
ఎక్కువగా కలవు. ఇప్పుడు ఈ ఖిలా వరంగల్
ఎక్కువగా ప్రజలు ఉంటారు.

ఖిలా వరంగల్ :- ఖిలా వరంగల్ లోని
కులం కుల్లాస్ మరియు లోని మంది చెందిన
ప్రజలు నివసిస్తారు. ఖిలా వరంగల్ కట్టడంగా
ఉన్న పాలకుల శివనగర్ లో పాలకుల లోప
నివసించే వారు ప్రాచీనమైన లోని మంది
లోని కులాల వర్గాలకు చెందిన ప్రజలు
ఉన్నారు.

ఖిలా వరంగల్ నిర్మాణాలు కాకతీయుల వెళ్ళకొట్టి
రావణా :- ఖిలా వరంగల్ కట్టడంగా ఉన్న పోట
లు వర్గన్న పెట, [illegible]. [illegible]. [illegible].
నెకానాదర, శివాలయం [illegible] ఉన్నాయి. ఖిలా వరం
గల్ కట్టడంగా మన్నరాంట ఉన్నాయి.

మన్నరాంటు లోని ప్రసిద్ధి చెందిన :- వరంగల్
పట్టణం మన్నరాంట లో ఎక్కువగా జైన
ప్రసిద్ధి చెందిన వేయిస్తంభాల గుడి
మరియు [illegible] ఆలయాలు. ఉన్నాయి.
వరంగల్ ఎక్కువగా పేరు పొందిన [illegible] చెందిన

వరంగల్ నీటి పారుదల నిర్మాణ ప్రదేశాలు :-

వరంగల్ పట్టణం పాలమూరు దగ్గరగా ఉన్న రెల్వే స్టేషన్ నుండి నర్సంపేట వెళ్ళే దారిలో కాకతీయ మహా టెక్స్ టైల్ తెలంగాణా రాష్ట్రం ముఖ్యమంత్రి కె.సి.ఆర్ నిర్మించారు. ఈ మెగా టెక్స్ టైల్ వరంగల్ కు ఉన్న ప్రత్యేకత వెన్ను ముఖ్యంగా నిలిచింది. వరంగల్ లో భూపాలపల్లి నిర్మించిన భగీరథం నాలా ప్రాజెక్టు ఎక్కువగా మరియు కాళేశ్వరం చేసిన ప్రాజెక్టు ఎక్కువగా వరంగల్ కు అభివృద్ధి చేసినది. వరంగల్ పాలమూరు విమానాశ్రయం దగ్గరగా ఉన్న రామప్ప లక్నవరం. ఈ పొలాల మీదు ఎక్కువగా అభివృద్ధి చేసినది.

ఖిలా వరంగల్, మరియు వరంగల్ :- ఖిలా వరంగల్ మరియు వరంగల్ దగ్గర. ప్రతిరోజు రెస్టారెంట్లు ఎన్ని రకాల అభివృద్ధి చేసిన పట్టణం. ప్రత్యేకం పాలమూరు జిల్లా వరంగల్.